

Suomen kemianteollisuuden tuotanto kasvoi vuonna 2014 hieman. Suhdanteen tilanne laski vuoden lopulla tavanomaista heikommalle tasolle, mutta tuotannon ennakoitaan silti kasvavan lievästi. Euroopan kemianteollisuuden tuotanto kasvoi öljynjalostusta lukuun ottamatta vuonna 2014. Kemianteollisuuden luottamusindikaattori on kuitenkin ollut lokakuusta lähtien loivassa laskussa.

Suomen kemianteollisuuden suhdanteet hienoisessa laskussa

Kemianteollisuuden suhdanteen tilanne laski EK:n helmikuun alussa julkistaman suhdannebarometrin mukaan viime vuoden lopulla hieman tavanomaista heikommalle tasolle. Yleiset suhdannenäkymät pysyivät lievästi miinuksella ja tilanteen arvioidaan heikkenevän edelleen avistuksen verran kuluvan vuoden alkupuoliskolla.

Kapasiteetin käyttöasteet ovat laskussa. Tilauskanta aleni viime vuoden lopulla ja etenkin kotimaan tilaukset arvioitiin normaalia niukemmiksi. Lähikuukausien aikana tuotannon uskotaan kuitenkin lisääntyvän vähän.

Kilpailuaseman arvioidaan kohentuneen hieman viime vuoden lopulla ja kannattavuus on hivener vuoden takaisesta parempi.

EU:n peruskemian tuotanto melko vakaata

Koko EU:n peruskemian tuotanto kasvoi vuoden 2014 tammi-marraskuussa 0,5 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Tuotanto kasvoi kumituotteissa 2,9 %, muovituotteissa 4,1 % ja lääkkeissä 8,5 %. Öljynjalostuksen tuotanto väheni samaan aikaan 1,2 %.

Aivan viimeaikainen kehitys on ollut peruskemian osalta laimeaa, sillä tuotanto supistui marraskuussa hivener vuoden takaisesta. Muovituotteiden ja öljynjalostuksen tuotanto oli hivener vuoden takaisesta runsaampaa, mutta lääkkeiden valmistus sen sijaan kasvoi ripeästi. Kumituotteiden tuotanto oli suunnilleen vuoden takaisissa lukemissa.

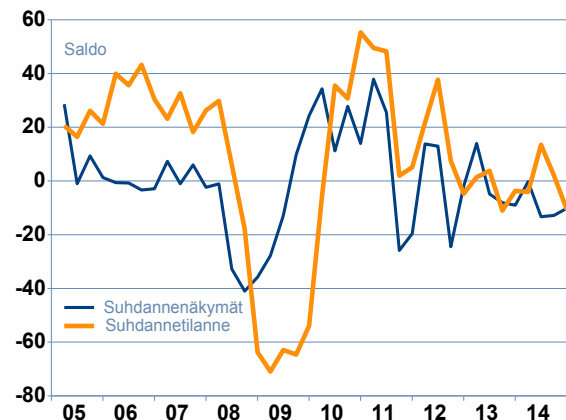
Euroopan kemianteollisuuden luottamus heikkenee

EU:n peruskemian luottamusindikaattori heikkeni hivener tammikuussa. Tilauskirjat ohenevat lievästi ja valmiiden tuotteiden varastot kasvoivat. Tuotanto-odotukset vaime-

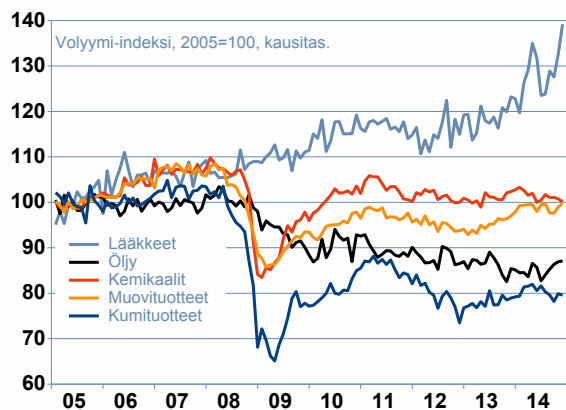
nivat, mutta tuotannon ennakoitaan silti kasvavan lähikuukausien aikana.

Luottamusindikaattori on ollut viime lokakuusta lähtien loivassa laskussa. Indikaattori oli tammikuussa 2015 lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa. Luottamus oli vahvimmillaan vuoden 2011 alussa.

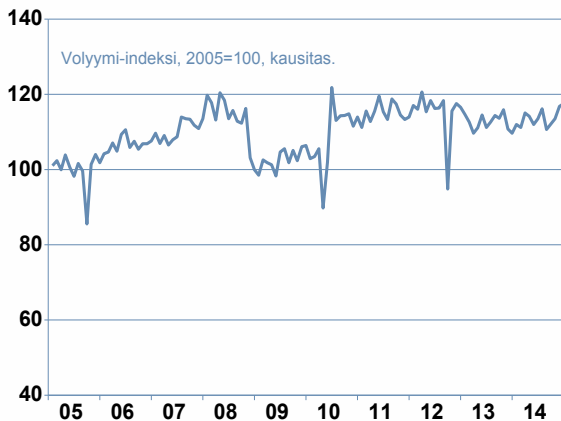
Suomen kemianteollisuuden suhdanteet

EU:n kemianteollisuuden tuotanto

Suomen kemianteollisuuden tuotanto

Kemianteollisuuden tuotanto korkealla tasolla

Kemianteollisuuden tuotantomäärät ovat säilyneet jo pitkään varsin tasaisesti korkealla tasolla. Tuotannon määrä lisääntyi viime vuoden lopulla, sillä loka-joulukuun työpäiväkorjattu tuotanto oli 4,2 % vuoden takaisesta suurempi. Koko vuoden 2014 tuotanto kasvoi 0,9 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Koko teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto väheni viime vuonna 2,6 % vuoteen 2013 verrattuna. Loka-joulukuussa tuotanto pienentyi 0,8 % vuoden takaisesta.

Peruskemian hinnat lähes ennallaan viime vuonna - muiden kemian tuotteiden hinnat alenivat

Peruskemian tuotteiden hinnat kohosivat viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 2,4 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, mutta koko vuoden 2014 aikana hinnat sen sijaan laskivat 0,4 %.

Lääkkeiden hinnat halpenivat loka-joulukuussa 4,3 % vuoden takaisesta ja tammi-joulukuussa aikana hinnat alenivat 7 % vuoden takaisesta.

Kumi- ja muovituotteiden hinnat laskivat 2014 neljännessä neljänneksellä 0,8 % vuoden takaiseen verrattuna, mutta kaiken kaikkiaan tammi-joulukuussa hinnat alenivat 0,9 % vuoden takaisesta.

Kemian vienti loivassa laskussa

Kemianteollisuuden tuotteiden vienti oli vuoden 2014 loppupuolella loivassa laskussa, mutta taso oli yhä korkea. Viennin arvo aleni vuoden 2014 tammi-marraskuussa 6 % vuoden takaisesta. Suomen koko tavaraviennin arvo väheni tammi-marraskuussa prosenttina vuoden takaisesta.

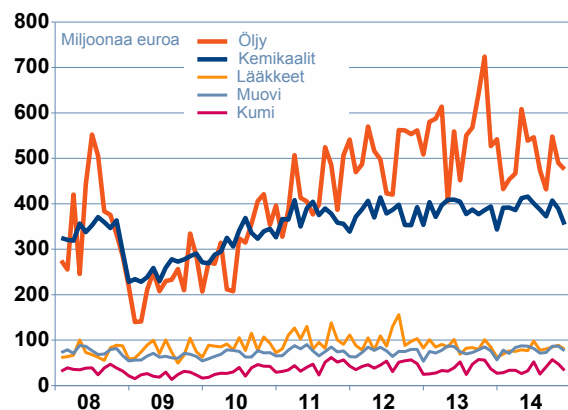
Peruskemian viennin arvo oli tammi-marraskuussa vuoden takaisella tasollaan, mutta muovituotteissa vienti oli 3 prosenttia vuoden takaisesta suurempi. Kumituotteiden viennin arvo oli tammi-marraskuussa 5 % vuoden takaisesta pienempi ja lääkkeiden viennin arvo supistui 8 %.

Öljytuotteiden viennin arvo pienentyi tammi-marraskuussa vuositasolla 12 %. Suuri osa laskusta johtuu hinnoista. Öljytuotteiden hinnat alenivat noin seitsemän prosenttia ja viennin määrä väheni viisi prosenttia.

Kemianteollisuuden suurin vientimarkkina-alue on EU, ja suurimmat yksittäiset vientimaat ovat Ruotsi, Venäjä, Iso-Britannia ja USA. Eniten kemianteollisuuden tuotteita tuodaan Venäjältä, Ruotsista, Saksasta ja Alankomaisista. Kemianteollisuuden tuotteita koko viennistä on noin neljännes ja tuonnista kemianteollisuuden osuus on noin viidennes.

Kemianteollisuuden tuotteiden viennistä meni Venäjälle tammi-marraskuussa 10 % ja Venäjältä tuotiin 17 % kemianteollisuuden tuonnista. Kemiantuotteiden vienti Venäjälle on laskenut 17 prosenttia vuoden takaisesta. Öljytuotteiden viennin arvo Venäjälle vähentyi samaan aikaan 33 %.

Suomen kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Henkilökunnan määrä pysyy ennallaan

Kemianteollisuuden työvoima on EK:n helmikuun alussa julkistaman Suhdannebarometrin mukaan pysynyt ennallaan viime vuoden lopulla. Henkilöstökehitys on ollut viime aikoina jonkin verran koko teollisuuden kehitystä vakaampaa, eikä henkilökunnan määrään ei odoteta suuria muutoksia kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

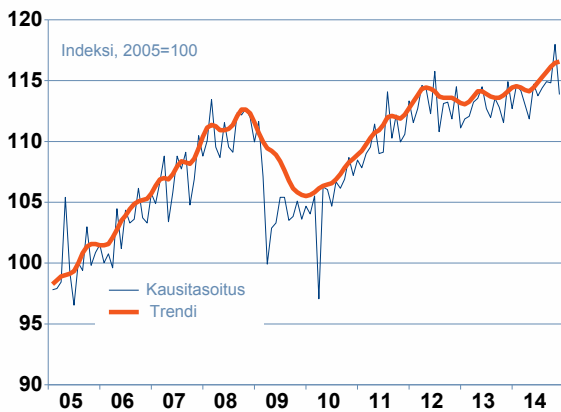
Kemianteollisuus työllistää Suomessa noin 34 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat peruskemian tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset. Suomalaisten kemianteollisuuden yritysten ulkomaisissa tytäryhtiöissä on lisäksi hieman yli 30 000 työntekijää.

Kemianteollisuuden palkkasumma nousussa

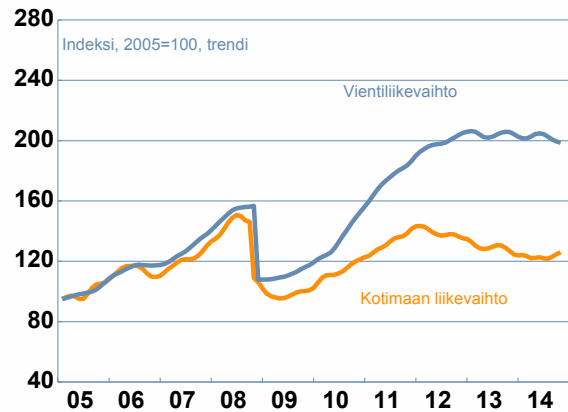
Kemianteollisuuden maksamien palkkojen yhteissumma eli palkkasumma oli viime vuonna nousussa. Syys-marraskuun palkkasumma oli 2,3 % vuoden takaista suurempi. Koko taloudessa palkkasumma nousi samaan aikaan 1,2 %, mutta teollisuudessa se pysyi likimain ennallaan.

Palkansaajien ansiot nousivat ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä 1,3 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Reaaliansiot kohosivat inflaation vaimenemisesta johtuen 0,5 %. Teollisuudessa palkansaajien nimellisansiot kohosivat neljännessä vuosineljänneksellä 1,3 % ja kemianteollisuudessa palkansaajien ansiot nousivat 2 prosenttia. Koko vuoden keskimääräinen ansioiden nousu oli kemianteollisuudessa 1,7 %.

Kemianteollisuuden palkkasumma

Kemianteollisuuden liikevaihdon arvoindeksi

Kemianteollisuuden vientiliikevaihto on vuodesta 2009 lähtien kehittynyt selvästi kotimaan liikevaihtoa paremmin. Viime vuoden lopulla vientiliikevaihto oli loivassa laskussa.

Talouskasvu käynnistyy Suomessa hitaasti

Suomen bkt pysyi vuonna 2014 likimain ennallaan. Investoinnit vähenivät ja kulutus oli vaimeaa. Kasvun ennakoidaan käynnistyvän pitkän taantumun jäljiltä hitaasti ja bkt:n ennustetaan lisääntyvän kuluvana vuonna vajaan prosentin verran. Vientikysynnän arvioidaan vauhdittuvan ja myös kotimarkkinoilla tapahtuisi hienoista elpymistä.

Suomi sijoittuu kasvunäkymien osalta tällä hetkellä Euroopan heikoimpien maiden joukkoon. Euroalueen bkt kasvaa tänä vuonna komission ennusteen mukaan 1,3 %.

Keskeiset ennusteluvut

Euroopan komissio (helmikuu 2015) ja VM (joulukuu 2014)

Vuosimuutos, %	2014**	2015**	2016**
Euroalue	0,8	1,3	1,9
Suomen bkt	0,1	0,9	1,3
Vienti, määrä	1,7	3,3	4,2
Investoinnit	-4,4	0,9	3,2
Yksityinen kulutus	0,0	0,3	0,8
Kuluttajahinnat	1,1	0,8	1,7
Ansiotasoindeksi	1,4	1,2	1,5
Työttömyysaste, %	8,6	8,8	8,6

Euro ja öljy tukevat talouden elpymistä

Euro heikkeni jyrkästi dollariin nähden viime vuoden loppupuoliskolla ja Euroopan keskuspankin tammikuussa ilmoittama valtionlainojen osto-ohjelma heikentää euroa edelleen. Euron arvon lasku tukee Suomelle tärkeän euroalueen vientiä ja vauhdittaa talouskasvua. Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan kurssien lasku toisaalta vähentää Suomen vientimarkkinoilta saamaa valuuttakurssietua.

Öljyn hinnan putoaminen nykyiselle alle 60 dollarin tasolle vahdittaa paljon öljyä käyttävien maiden talouskasvua. Dollarin vahvistuminen on tosin hieman lieventänyt tätä vaikutusta Euroopassa. Energiasta saatavista vientituloista riippuvaisen Venäjän talouden vaikeudet vähentävät myös Suomelle koituvaa halvan öljyn hyötyä.

Kilpailukykyä, investointeja ja uutta liiketoimintaa

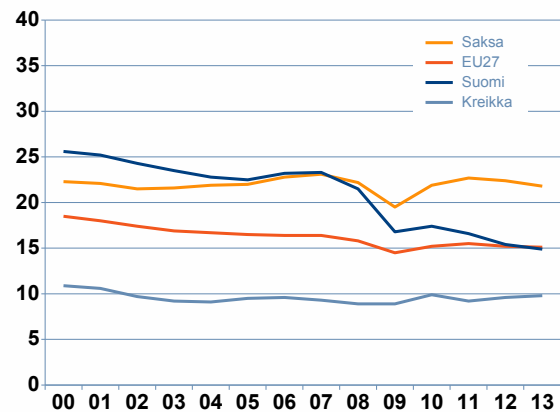
Vakaa ja ennustettava toimintaympäristö houkuttelee investointeja ja uusiutumista. Kilpailussa investoinneista johdonmukainen lainsäädäntö ja sujuvat lupaprosessit ovat avainasemassa yhdessä osaamisen, logistiikan ja kustannustason kanssa. Minimitavoite pitää olla se, ettei teollisuuden rasitteita lisätä.

Kemia on biotalouden mahdollistaja. Biotalous on sekä tie nykyistä kestävämpään kehitykseen että suuri markkinamahdollisuus, jossa tarvitaan kemiaa ja kemianteollisuuden osaamista. Biotalous kehittyminen edellyttää toimialat ylittävää yhteistyötä, lainsäädännön ajanmukaistamista ja tasavertaista pääsyä raaka-ainemarkkinoille.

Euron arvo USA:n dollareina

Tehdastollisuuden osuus BKT:sta

Kemia - osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita. Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Katsauksessa on käytetty lähteenä AIECE:n, EK:n, ETLA:n, Eurostatin, Euroopan komission, HWWI:n, Kauppalehden, Suomen Pankin, Tilastokeskuksen ja Tullin tilastoja. Teksti perustuu 10.2.2015 käytössä olleisiin tietoihin.

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi

Lisätietoja

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä
Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608